

търговски и културен център на Северна България. От там Митхадъ-паша правил своите реформи. Въ 1866 г. английската компания открила Русе—Варненската железница. Параходите на австрийското дружество плавали редовно по Дунава и пренасяли пощата от Виена за Цариградъ. Европейските стоки по Дунава минавали през Русе на път за Цариградъ. Всичко това засилило търговията на града, който затъмнил Свищовъ. Явили се търговци на едро, много комисионери и др. Русе станал най-модерният тогава градъ въ С. България, нейн културен център, съ много турски и български училища, печатници, вестници („Дунавъ“) и др.

Русе започнал да привлича предприемчивите хора от Сев. България. Всички, които били жадни за по-висока наука и култура, за обществена дейност, се настаняват тамъ. Навърно това е привлякло и Иларионъ.

Почти нищо не се знае за първите стъпки на Илариона въ Русе. Сестра му Евгения е била тогава малко дете и помни само, че той се е занимавалъ съ търговия. Н. Обретеновъ го знае вече като комисионеръ. Следъ неизбежните лутания, навърно като писаръ въ нѣкоя кантора (понеже знаелъ чужди езици), той започналъ самостоятелно комисионерство. Н. Обретеновъ знае комисионерската му кантора, като една отъ най-модерните въ града, която работѣла съ Цариградъ, Виена, Букурещъ, Галацъ, Одеса и др. градове.

Отъ една негова копирна книга, запазена за времето отъ юний 1872 г. до 6 май 1874 г., се вижда, че Иларионъ е билъ комисионеръ на нѣкои търговци въ Търново, Свищовъ, Габрово, Варна, Шуменъ, Цариградъ, Галецъ, Гюргево и др. Има писма на български, френски и гръцки езици. Повечето отъ писмата на френски езикъ сж до дирекцията на Френско-Унгарската банка въ Буда-